



## Úvod

Chcete mať aktuálne informácie o nových možnostiach a povinnostiach v oblasti účtovníctva, daní, auditu a outsourcingu vyplývajúcich z platnej legislatívy SR? Neviete ako na to? Skúste sa obrátiť na nás!

Ponúkame Vám aktuálne informácie a riešenia problémov.

## Čo robiť v čase krízy?

Ekonomická kríza je problémom, ktorý sa v súčasnosti priamo alebo nepriamo dotýka všetkých organizácií. **Napriek negatívnym dopadom krízy**, ktoré v našom okolí denne zaznamenávame, **môže byť kríza pre ekonomické subjekty výzvou** k tomu, **aby posilnili vlastnú identitu a ustáli tak svoje postavenie na trhu**. Čitateľom chceme poskytnúť niekoľko rád, ako môžu postupovať a na čo by sa mali zamerať, aby dokázali minimalizovať nepriaznivé dopady ekonomickej krízy.

### Preverenie finančnej situácie

Každá organizácia má inú východiskovú finančnú pozíciu, ktorá je odrazom jej výkonnosti v predchádzajúcom období, manažérskych rozhodnutí a efektívnosti prijatých opatrení. **Vykonanie finančnej analýzy** poukáže na slabé a silné stránky ekonomiky organizácie a odhalí jej úzke miesta. **Úzkym miestom** môže byť nevyužitý majetok, neprimeraná viazanosť zásob, nepredajné zásoby, nepriaznivá štruktúra dlhov, nedostatočné informácie o skutočnej hodnote majetku, dlhodobé neuhradené pohľadávky, rastúca nákladovosť hospodárskej činnosti a pod.

### Prijatie opatrení

Prijatie opatrení na základe dosiahnutých výsledkov finančnej analýzy sa zameriava na:

- **nevyužitý majetok** (budovy, zariadenia) – odpredaj nepotrebného majetku (zariadení, budov),

- **viazanosť zásob** – synchronizácia logistického reťazca – obstarávaní, výroby, predaja, využitie modelov riadenia výroby a zásob (Just in Time)
- **nepredajné zásoby** – pri odpredaji nepotrebných a nepredajných zásob možno využiť služby externého obchodníka, odpredaj aj za zníženú cenu,
- **nepriaznivá štruktúra dlhov** (vysoká zadĺženosť), získanie finančných prostriedkov odpredajom nepotrebného majetku a zásob, preverenie splátkových kalendárov,
- nedostatočné informácie o **skutočnej hodnote majetku** – prehodnotenie ocenenia majetku trhovou cenou, ktorá je v čase krízy zvyčajne nižšia
- **neuhradené pohľadávky** – aktívny kredit manažment, aktívna komunikácia s odberateľmi, pravidelné sledovanie úhrad a párovanie došlých platieb, upomienky pri prekročení doby úhrady
- **vysoká nákladovosť** hospodárskej činnosti – zníženie nákladov prostredníctvom úspor spotreby nákladov, zvýšenia kvality produkcie alebo poskytovaných služieb, prípadne zníženie nákladovosti prostredníctvom investície (úspory energií, práce), kontrola využitia kapacít, sledovanie využitia administratívnych a prevádzkových priestorov

Autor článku: Miriam Marčíšová, Finance Consultant

## Ekonomická kríza – hrozba alebo výzva?

Finančnú krízu v tomto období môžeme prirovnať k celospoločenskej pandémii, ktorá sa šíri vo všetkých oblastiach ekonomiky obrovskou rýchlosťou.

Vo väčšine prípadov si však za zlú finančnú situáciu môžu organizácie sami. Dovoľujú a dokonca pomáhajú pri jej rozširovaní. Rôzni experti z oblasti financií radia vo všetkých médiách ako obmedziť spotrebu, pričom však nikto z nich nepoukáže na dôsledky takéhoto konania. Ak spotrebiteľ pozastaví svoje nákupné zvyky, trh bude presýtený firmami, ktoré ponúkajú služby a niektoré druhy tovarov. Vyzývať spotrebiteľov k takýmto krokom znamená že v blízkej budúcnosti organizácie o nich prídu, ich finančná situácia sa stane napätá a postupne sa zaradia medzi organizácie poznačené krízou. **Pokiaľ spotreba (výdavky) bude triezva a spotrebiteľ bude nakupovať tovary a služby ktoré si môže dovoliť a teda aj zaplatiť z vlastného vrecka, ekonomika bude pokračovať ďalej bez prívlastku „krízová“.**

Netreba rozširovať paniku, strach a obavy z budúcnosti, pretože v mnohých prípadoch je to len planý poplach. Osvojme si vzniknutú situáciu ako výzvu. Podporme spoločnými silami nový impulz rozvoja, ktorý musí vzniknúť po každom úpadku.

Autor článku: Lenka Ťupeková, Senior Finance Consultant

## Dôležité legislatívne zmeny

- **Zákon č. 54/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Zákon bol uverejnený v Zbierke zákonov 27. 2. 2009, v čiaske 27. Zákon novelizuje zákon č. 583/2004 Z. z. v súvislosti s očakávaným výpadkom príjmov obcí v súvislosti s novelou zákona o dani z príjmov. Novela je účinná od 1. 3. 2009. a

umožňuje obciam a vyšším územným celkom použiť na krytie výdavkov bežného rozpočtu aj ďalšie zdroje, a to príjmy kapitálového rozpočtu a finančné prostriedky z minulých rokov. Pri použití týchto príjmov sa nevyžaduje dodržanie povinností o vyrovnanosti bežného rozpočtu pri jeho zostavovaní ako aj hospodárení ku koncu rozpočtového roka. Túto možnosť majú obce a vyššie územné celky povolenú novelou do 31. 12. 2010. Povinnosť vyrovnanosti bežného rozpočtu sú obce a vyššie územné celky povinné rešpektovať opäť pri zostavovaní rozpočtu na roky 2011 až 2013.

- **Zákon o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o zmene a doplnení niektorých zákonov** (predkladaný Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR a schválený vládou SR) Zákon by mal upravovať podmienky, postup a dôsledky núteného prechodu vlastníckeho práva k pozemku alebo stavbe, núteného obmedzenia vlastníckeho práva k pozemku alebo stavbe, núteného zriadenia, zrušenia alebo obmedzenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo stavbe na uskutočnenie stavby alebo opatrenia vo verejnom záujme na tomto pozemku alebo stavbe, podmienky poskytnutia náhrady za vyvlastnenie a spôsoby vysporiadania práv tretích osôb. **Zákon by mal taxatívne určiť podmienky, postup, dôsledky a poskytnutie náhrady za vyvlastnenie.** Vykonanie aktu núteného (nedobrovoľného) obmedzenia alebo až odňatia vlastníckeho práva by bolo prípustné len vtedy, ak sa jeho cieľ nedá získať dohodou. **Vyvlastnenie samotné má byť pritom legálne len pri kumulatívnom splnení štyroch podmienok: na základe ústavy a zákona, vo verejnom záujme, v nevyhnutnom rozsahu a za primeranú náhradu.** Nanovo má byť stanovená aj kompenzácia za predmet vyvlastnenia, v ktorej musí byť obsiahnutý tak princíp spravodlivosti a morálna hodnota vyvlastňovaného práva, ako aj prípadné vedľajšie finančné náklady, ktoré môžu v dôsledku alebo v súvislosti s vyvlastňovacím konaním vzniknúť (napr. sťahovanie poľnohospodárskych kultúr na iný

pozemok). Na zaručenie nepredpojatosti a objektívnosti vyvlastňovacieho konania sa v zákone navrhuje, aby ho viedol orgán verejnej správy – konkrétne **krajský stavebný úrad**. O vydaní opravného prostriedku proti vyvlastneniu rozhodne súd. Podľa návrhu by mal zákon o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb vstúpiť do platnosti spoločne s novým stavebným zákonom t. j. 1. júla 2010.

- **Zákon o environmentálnych záťažach** (vládný návrh zákona, predkladateľom je Ministerstvo životného prostredia SR)

Návrh zákona by sa mal dostať na rokovanie vlády v apríli (ešte stále však nebolo ukončené pripomienkové konanie). Účelom zákona je **vytvorenie podmienok na znižovanie nepriaznivých účinkov environmentálnych záťaží na životné prostredie a zdravie človeka**. Zákon bude upravovať práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri identifikácii, prieskume, klasifikácii a sanácii environmentálnych záťaží, udeľovanie autorizácie, zodpovednosť za environmentálne záťaž a ich financovanie, pôsobnosť orgánov štátnej správy vo veciach environmentálnych záťaží a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Do skupiny tzv. environmentálnych záťaží patria napríklad staré skládky odpadov, opustené sklady agrochemikálií, staré banské diela, haldy, odkaliská, iné objekty banskej a úpravárenskej činnosti, ale aj miesta kontaminované bývalou Sovietskou armádou. V Operačnom programe Životné prostredie na roky 2007 až 2013 je vyhradený priestor na čerpanie zdrojov na likvidáciu environmentálnych záťaží. Tieto sa však budú dať čerpať až po doriešení zásad štátnej pomoci a sú viazané na prijatie zákona o environmentálnych záťažach a to z dôvodu, že je potrebné záťaž a iné pojmy a mechanizmy pri ich likvidácii právne ošetriť a presne definovať.

Stav v prijímaní zákona o environmentálnych záťažach momentálne skraca čas na možnosť čerpania finančných prostriedkov z EÚ. Bez legislatívneho rámca totiž nie je možné tieto financie využiť, pritom SR môže v rokoch 2007 až

2013 čerpať z Kohézneho fondu na riešenie environmentálnych záťaží zdroje až vo výške 485 mil. euro.

Autor článku: Tibor Anetta, Finance consultant

## Novela zákona o DPH platná od 1.4.2009

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na **zákone č. 83/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov**.

Najväčšie zmeny nastali v § 4 zákona a to:

- **viac zdaniteľných osôb** so sídlom, miestom podnikania alebo prevádzkarňou v tuzemsku, ktoré sú spojené **finančne, ekonomicky a organizačne** sa môžu považovať za **jednu zdaniteľnú osobu**.
- **Finančne** spojenými zdaniteľnými osobami sú osoby, z ktorých jedna alebo viac osôb je ovládaných ovládajúcou osobou
- **Ekonomicky** spojenými zdaniteľnými osobami sú osoby, ktorých hlavné činnosti sú vzájomne závislé alebo majú spoločný ekonomický cieľ alebo z ktorých jedna osoba uskutočňuje celkom alebo sčasti činnosti v prospech jedného alebo viacerých členov skupiny
- **Organizačne** spojenými zdaniteľnými osobami sú osoby, na ktorých riadení alebo kontrole sa podieľa aspoň jedna zhodná osoba

Zdaniteľná osoba môže byť členom len jednej skupiny. Členom skupiny nemôže byť zdaniteľná osoba, na ktorú je vyhlásený konkurz alebo ktorej je povolená reštrukturalizácia.

Členovia skupiny môžu požiadať o registráciu skupiny pre daň. Žiadosť o registráciu skupiny sa podáva daňovému úradu, ktorý je miestne príslušný

pre zástupcu skupiny. Registráciu skupiny vykoná daňový úrad k **1. januáru** kalendárneho roka **nasledujúceho** po podaní žiadosti o registráciu skupiny. Ak je žiadosť o registráciu skupiny **podaná po 31.10. kalendárneho roka**, daňový úrad vykoná registráciu skupiny k **1. januáru druhého kalendárneho roka nasledujúceho** po podaní žiadosti. Za skupinu koná zástupca skupiny. Členom skupiny sa môže stať aj ďalšia zdaniteľná osoba, ak spĺňa podmienky uvedené v § 4a. Ak sa člen skupiny rozhodne vystúpiť zo skupiny alebo musí vystúpiť zo skupiny z dôvodu neplnenia podmienok podľa § 4a, zástupca skupiny je povinný bezodkladne podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny. Ak niektorý z členov zanikne bez likvidácie a na právneho zástupcu prechádza majetok zanikajúceho člena skupiny, zástupca skupiny je povinný bezodkladne podať žiadosť o zmenu registrácie skupiny. Azda **najvýznamnejšou** zmenou z hľadiska sledovania **cash flow** v spoločnostiach nastala v § 79, a to tým, že sa **skrátila lehota** na vrátenie nadmerných odpočtov na **30 dní** od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, ak

- zdaňovacím obdobím platiteľa je kalendárny mesiac
- platiteľ bol platiteľom najmenej 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol
- platiteľ nemal v období 12 kalendárnych mesiacov pred skončením kalendárneho mesiaca, v ktorom nadmerný odpočet vznikol, daňové nedoplatky a colné nedoplatky, a nedoplatky na povinných odvodoch poisťného.

Platiteľ, ktorý spĺňa uvedené podmienky, vyznačí túto skutočnosť na daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom nadmerný odpočet vznikol.

V prípade akýchkoľvek informácií, resp. podrobnejšieho výkladu novely zákona sme Vám v spolupráci s našim daňovým poradcom k dispozícii.  
Autor článku: Peter Kaňák, Senior Controller

## Novela zákona o účtovníctve

Dňa 27. 2. 2009 bol uverejnený v Zbierke zákonov, v čiaske 28, zákon č. 61/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Novela je účinná od 1. 3. 2009.

Niektoré dôležité zmeny, ktoré novela prináša:

- **podmienka výšky príjmov** v predchádzajúcom účtovnom období, ktorú musia spĺňať určené účtovné jednotky, ak chcú viesť jednoduché účtovníctvo, **sa zvyšuje na sumu 200 000 €**,
- cirkvám a náboženským spoločnostiam, ich orgánom a cirkevným inštitúciám, ktoré majú právnu subjektivitu sa umožňuje viesť **jednoduché účtovníctvo** aj vtedy, **ak** sú príjemcom dotácií (grantov) zo štátneho rozpočtu,
- pre určené účtovné jednotky sa **upravujú podmienky na overenie účtovnej závierky** audítorom a zároveň sa upravujú sumy majetku, čistého obratu a prepočítaný počet zamestnancov na určenie povinnosti overenia účtovnej závierky audítorom,
- ustanovuje sa, že účtovné jednotky, ktoré sú prijímateľmi podielu zaplatenej dane vyššej ako 33 193,92 € musia mať **overenú účtovnú závierku** audítorom **do jedného roka** od skončenia účtovného obdobia, v ktorom boli získané finančné prostriedky použité, pokiaľ skorší dátum neurčili osobitné predpisy; individuálna a konsolidovaná priebežná účtovná závierka sa overuje iba ak to vyplýva z osobitného predpisu,
- **zvyšuje sa suma** pri stanovení hraníc na **oslobodenie od povinnosti** zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky,
- **vypúšťa sa možnosť aktivovať zriaďovacie náklady** ako dlhodobý nehmotný majetok.

Zdroj: [www.portal.gov.sk](http://www.portal.gov.sk)